

Társadalomtudományi tantárgyelem leírások
Tanító szak, Ember és társadalom műveltségterület
ELTE TÓK Társadalomtudományi Tanszék

Tantárgyelem neve:	Társadalom- és művelődéstörténet tantárgy-pedagógiája I.	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: egyéni vagy csoportos feladat és dolgoztatás			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	–		
Tantárgyelem-leírás:			
A tantárgy célja a történetek elbeszélésén, megjelenítésén alapuló, tevékenység-központú történelemtanítás módszertanának elsajátítása az őstörténet és az antik társadalmak témakörében. A tantárgy tartalma: a történelem forrásai; az időszámítás; a hominizáció fázisai; az első civilizációk: a társadalom működésének antik formái, tudományok és művészet – kulturális örökségünk; egyiptomi, mezopotámiai, görög és római mítoszok, mondák; a Római Birodalom mint a népek, vallások, kultúrák olvasztótégelye; uralkodók és hadvezérek; a kereszténység univerzáló jellege.			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. HÁY János – KELEMEN Hajna (szerk.): Mitológia. Holnap Kiadó, Budapest, 2000. ISBN: 963 346 389 0 (és korábbi kiadások) 2. BIESTY, Stephen: Az ókor világa. [Ford.: ACZÉL Ferenc] Budapest, Móra Kiadó, 2008. ISBN: 978 963 118 396 2 3. Az őskor világa. Ókori civilizációk. Szerk.: JAKAB György. Budapest, AKG, 1995. ISBN:059 900 049 591 1 4. CHISHOLM, Jane – MILES, Lisa – REID, Struan: Az ókori Görögország. [Ford.: SZABÓNÉ GYÖRFI Renáta] Budapest, Holló és Társa, 2001. ISBN: 963 938 805 x 5. MAJOROS József: Római élet. Budapest, Athenaeum 2000, 2005. ISBN: 963 926 147 5			

AJÁNLOTT IRODALOM
1. LŐRINCZ László: Életmódtörténet. Őskor – ókor. Budapest, AKG Kiadó, 1997. ISBN: 963 832 862 2 2. DOBROVITS Aladár – KÁKOSY László: Egyiptomi és mezopotámiai regék és mondák. Budapest, Móra, 2012. ISBN: 978 963 119 256 8 3. KERÉNYI Károly: Görög mitológia. Budapest, Gondolat, 1977. ISBN: 963 280 376 0 4. BORONKAY Iván: Római regék és mondák. Budapest, Móra, 2013. ISBN: 978 963 119 430 2 (és korábbi kiadások) 5. GECSE Gusztáv: Bibliai történetek. Budapest, Kossuth, 1985. ISBN: 963 092 619 9
a) TUDÁS
Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-6. évfolyamon az Ember és társadalom műveltségi területen.
b) KÉPESSÉG
A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.
c) ATTITÚD
Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.
A tantárgyelem felelőse
Dr. Gilányi Magdolna egyetemi adjunktus

Tudományos fokozat:	PhD	
---------------------	-----	--

Tantárgyelem neve:	Társadalom- és művelődéstörténet tantárgy-pedagógiája II.	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: egyéni vagy csoportos feladat és dolgozatírás			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Társadalom- és művelődéstörténet tantárgy-pedagógiája I.		
Tantárgyelem-leírás:			
A tantárgy célja az európai művelődés sajátosságainak, a népek és kultúrák közötti kölcsönhatásoknak a bemutatása; a hallgatók felkészítése az ember és társadalom műveltségi terület 5–6. osztályos tanítására; a történetek elbeszélésén, megjelenítésén alapuló, tevékenység-központú történelemtanítás módszertanának elsajátíttatása. A félév tananyaga: Európa születésétől a polgári társadalom és kultúra kibontakozásáig, világhódító útjáig áttekintjük a nagy kultúrtörténeti korszakokat, az Európán kívüli civilizációkkal történt találkozási pontokat. Az Európa-paradigma; a középkor értelmezése, tagolása, szakaszai; a keresztény-latin kultúra elterjedésének középkori fázisai; Európa találkozása más kultúrákkal; a modern, polgári Európa megszületésének és kiteljesedésének folyamata.			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Grüll Tibor: Az európai művelődés története. Első kötet. Ókor, középkor, reneszánsz, reformáció. Corvina, Budapest, 1998. ISBN: 963 134 462 2 2. Katus László: A középkor története. Pannonica – Rubicon, Budapest, 2001. ISBN: 978 963 925 204 2 3. Poór János (szerk.): A kora újkor története. Osiris, Budapest, 2009. ISBN: 978 963 276 013 1 4. Klaniczay Gábor (szerk.): Európa ezer éve: a középkor, I–II. Osiris, Budapest, 2005. ISBN: 978 963 389 819 2 5. Roberts, Martin: Európa története, 1789–1914. [Ford. Képes Júlia] Akadémiai, Budapest, 1992. ISBN: 963 056 099 2			
AJÁNLOTT IRODALOM			

1. Chaunu, Pierre: A klasszikus Európa. [Ford. Benda Kálmán – ifj. Benda Kálmán – Terényi István] Osiris, Budapest, 2001. 308–320. ISBN: 963 379 671 7
2. Braudel, Fernand: Anyagi kultúra, gazdaság és kapitalizmus, XV–XVIII. század. [Ford. Pődör László] Gutta, Budapest, 2005. ISBN: 963 204 632 3
3. Kulcsár Zsuzsanna: Így éltek a lovagkorban – Nyugat-Európa a XI–XIV. században. Helikon, Budapest, 2007. ISBN: 978 963 227 098 2
4. Huizinga, Johann: A középkor alkonya. [Ford. Szerb Antal] Európa, Budapest, 1996. ISBN: 963 076 104 1
5. Trassard, François (szerk.): Hétköznapi élet a Napkirály korában. [Ford. Horváth Ágnes] Corvina, Budapest, 2006. ISBN: 979 963 135 496 5

a) TUDÁS

Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-6. évfolyamon az Ember és társadalom műveltségi területen.

b) KÉPESSÉG

A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.

c) ATTITÚD

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

A tantárgyelem felelőse

Dr. Gilányi Magdolna

egyetemi adjunktus		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Társadalom- és művelődéstörténet tantárgy-pedagógiája III.	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: egyéni vagy csoportos feladat és dolgozatírás			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	4		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Társadalom- és művelődéstörténet tantárgy-pedagógiája II.		
Tantárgyelem-leírás:			
A tantárgy célja, hogy a hallgatókat felkészítése a történelmi olvasmányok feldolgozására, a múltunk iránti érdeklődés felkeltésére, a szülőföld iránti kötődés megalapozására, a történelmi látásmód és a kritikai gondolkodás fejlesztésére, a történeti és elbeszélő források értő használatára az 1–4., valamint a történetek elbeszélésén, megjelenítésén alapuló, tevékenység-központú történelemtanítás módszertanának elsajátíttatására az 5–6 osztályban. A tantárgy tartalma: a magyarság eredete; a honfoglaló magyarok kulturális öröksége; kultúráváltás az Árpád-korban; az idegenházi királyok korának műveltsége; a reneszánsz Magyarországon; a középkori magyar állam intézmény- és jelképrendszere; középkori eredetű nemzeti jelképeink; etnikumok és életmód a középkori Magyarországon.			
ó			
(szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
KÖTELEZŐ IRODALOM			

1. Csepela Jánosné – Horváth Péter – Katona András – Nagyajtai Anna: A történelemtanítás gyakorlata. Tantárgy-pedagógiai tankönyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003. ISBN: 978 963 194 622 2
2. Romsics Ignác (főszerk.): Magyarország története. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2011. ISBN: 978 963 058 543 9
3. Farkas Mária: Hasznos tudnivalók a történelmi olvasmányokban megjelenő témakörök feldolgozásához. Elektronikus segédanyag, 2010.
4. Farkas Mária (szerk.): Szöveggyűjtemény Magyarország társadalom- és művelődéstörténetéhez (Az őstörténetől a dualizmus koráig). ELTE TÓFK/TÓK, Budapest, 2001, 2007.
5. A magyar történelem vitatott személyiségei. Kossuth Kiadó, Budapest, 2015. 5–89. ISBN: 978 963 095 764 9

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Érszegi Géza (szerk.): Árpád-kori legendák és intelmek. Osiris, Budapest, 2004. ISBN: 963 389 639 8 (és korábbi kiadások)
2. Lengyel Dénes: Régi magyar mondák. Helikon, Budapest, 2005. ISBN: 978 963 227 685 4 (és korábbi kiadások)
3. Csukovits Enikő (szerk.): Mátyás és a humanizmus. Osiris, Budapest, 2008. ISBN: 978 963 389 981 6
4. Attila: mítosz és valóság. Rubicon, 1993. 6. sz.
5. Diószegi Vilmos: A pogány magyarok hitvilága. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1983. ISBN: 963 053 559 9 (és korábbi kiadások)

a) TUDÁS

Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-6. évfolyamon az Ember és társadalom műveltségi területen.

b) KÉPESSÉG

A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.

c) ATTITÚD

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért.
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.

A tantárgyelem felelőse

Dr. Gilányi Magdolna
egyetemi adjunktus

Tudományos fokozat:

PhD

Tantárgyelem neve:	Társadalom- és művelődéstörténet tantárgy-pedagógiája IV.	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		előadás	
óraszám, az adott félévben:	45		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		kollokvium	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: egyéni vagy csoportos feladat és dolgozatírás			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Társadalom- és művelődéstörténet tantárgy-pedagógiája III.		
Tantárgyelem-leírás:			
A tantárgy célja, hogy a hallgatókat felkészítse a történelmi olvasmányok feldolgozására, a múltunk iránti érdeklődés felkeltésére, a szülőföld iránti kötődés megalapozására, a történelmi látásmód és a kritikai gondolkodás fejlesztésére, a történeti és elbeszélő források értő használatára az 1–4., valamint a történetek elbeszélésén, megjelenítésén alapuló, tevékenység-központú történelemtanítás módszertanának elsajátíttatására az 5–6 osztályban. A tantárgy tananyaga: a három részre szakadt Magyarország társadalma és műveltsége; az ország etnikai képeének átalakulása a 18. században, népek, nemzetiségek együttélése; nemzeti újjászületési törekvések és eredményeik a 18–19. században: küzdelem a polgárosodásért és a nemzeti kultúra intézményeiért a reformkorban, az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc eredményei, a kiegyezéshez vezető út állomásai.			

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Romsics Ignác (főszerk.): Magyarország története. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2007. ISBN: 978 963 058 543 9
2. Farkas Mária: Hasznos tudnivalók a történelmi olvasmányokban megjelenő témakörök feldolgozásához. Elektronikus segédanyag, 2010.
3. Farkas Mária (szerk.): Szöveggyűjtemény Magyarország társadalom- és művelődéstörténetéhez (Az őstörténettől a dualizmus koráig). ELTE TÓFK/TÓK, Budapest, 2001, 2007.
4. Kósa László (szerk.): Magyar művelődéstörténet. Osiris, Budapest, 2006. ISBN: 963 389 722 X (és korábbi kiadások)
5. Ács Zoltán: Nemzetiségek a történelmi Magyarországon. Kossuth, Budapest, 1996. ISBN: 963 093 859 6 (és korábbi kiadások)

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Pivárcki István: Játékos történelmi feladatok minden évfolyam számára. Fővárosi Pedagógiai Intézet, Budapest, 2008.
2. Szakály Ferenc: Virágkor és hanyatlás (1440–1711). Háttér Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 1995. ISBN: 963 740 385 X
3. Lengyel Dénes: Magyar mondák a török világból és a kuruc korból. Helikon, Budapest, 2016. ISBN: 978 963 227 715 8
4. Várkonyi Gábor: Ünnepek és hétköznapiak. Művelődés és mentalitás a törökkori Magyarországon. General Press, Budapest, [2009.] ISBN: 978 963 643 069 6
5. Kosáry Domokos: Újjáépítés és polgárosodás (1711–1867). Háttér Lap- és Könyvkiadó, Budapest, 1990. ISBN: 963 740 388 4

a) TUDÁS

Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-6. évfolyamon az Ember és társadalom műveltségi területen.

b) KÉPESSÉG

A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.

c) ATTITÚD

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Gilányi Magdolna egyetemi adjunktus		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Fejezetek a filozófiai és az etikai gondolkodás történetéből I.	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás:			
Az etika szemléletmódjának jellemzése, az élettevékenységek erkölcsi szabályainak értelmezése, a társadalmi szabályokban kifejezett értékrend és az egyéni életvezetés összefüggései; a jogelvek és az erkölcsi értékek viszonya. Jellegzetes érték- rendek, értékhierarchiák az ezredforduló hazai társadalmában. Az értékhierarchiák kölcsönviszonya; a tolerancia és határa. Az erkölcsi ítéletalkotás értelmezése, az erkölcsi felelősség mérlegelése konkrét élethelyzetekben. A gyerekek erkölcsi ítéletalkotásának fejlesztésére való felkészülés: történetek, szituációs gyakorlatok önálló és közös feldolgozása.			
KÖTELEZŐ IRODALOM			

1. Pierre Hadot (2010): A lélek iskolája. Budapest: Kairosz
2. Karl Barth (1990): Ember és embertárs. Budapest: Európa
3. Heller Ágnes (1994): Általános etika. Budapest: Cserépfalvi
4. Baggini, Julian (2005): A tányérra kívánczós malac és 99 további gondolat kísérlet. Budapest: Corvina
5. Bayer József: Globális média, globális kultúra <http://www.matud.iif.hu/02jun/bayer.html>

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Platón: Phaidón, in: Platón válogatott művei.(1983) Budapest: Európa
2. Epiktétosz: Kézikönyvecske, Id. <http://mek.oszk.hu/00100/00197/00197.htm>
3. Arisztotelész (1997): Nikomakhoszi etika. Budapest: Európa
4. Camus, Albert: A bukás; Közöny <http://mek.oszk.hu/01400/01478/01478.htm>
5. Störig, Hans-Joachim: A filozófia világtörténete. Budapest: Helikon 1997.

a) TUDÁS

A hallgató megismeri az értékválasztások elméleti hátterét, az erkölcsi ítéletalkotás normáit és szabályait, az életproblémák tágabb kontextusát.

b) KÉPESSÉG

Képes a tudatos értékválasztásra és az értékválasztás formálására a nevelés során. Képes érvek és ellenérvek megfogalmazására etikai problémák megvitatásában, valamint vita vezetésére.

c) ATTITÚD

A nevelőmunkában tudatosan alkalmazza az értékközpontú szemléletet, empatikus, több nézőpontú hozzáállást tanúsít a problémás helyzetek megoldásában és közös feldolgozásában.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal a gyermekek erkölcsi neveléséért és értékrendjének pozitív alakításáért. Autonóm és érzékeny, kooperatív módon működik közre a nevelési problémák megoldásában.

A tantárgyelem felelőse		
Dr. Lehmann Miklós egyetemi docens		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Fejezetek a filozófiai és az etikai gondolkodás történetéből II.	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	3		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás:			
Az etika szemléletmódjának jellemzése, az élettevékenységek erkölcsi szabályainak értelmezése, a társadalmi szabályokban kifejezett értékrend és az egyéni életvezetés összefüggései; a jogelvek és az erkölcsi értékek viszonya. Jellegzetes érték- rendek, értékhierarchiák az ezredforduló hazai társadalmában. Az értékhierarchiák kölcsönviszonya; a tolerancia és határa. Az erkölcsi ítéletalkotás értelmezése, az erkölcsi felelősség mérlegelése konkrét élethelyzetekben. A gyerekek erkölcsi ítéletalkotásának fejlesztésére való felkészülés: történetek, szí- tuációs gyakorlatok önálló és közös feldolgozása.			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Pierre Hadot (2010): A lélek iskolája. Budapest: Kairosz 2. Karl Barth (1990): Ember és embertárs. Budapest: Európa 3. Heller Ágnes (1994): Általános etika. Budapest: Cserépfalvi 4. Baggini, Julian (2005): A tányérra kívánczoló malac és 99 további gondolat kíséret. Budapest: Corvina 5. Bayer József: Globális média, globális kultúra http://www.matud.iif.hu/02jun/bayer.html			
AJÁNLOTT IRODALOM			

1. Platón: Phaidón, in: Platón válogatott művei.(1983) Budapest: Európa
2. Epiktétosz: Kézikönyvecske, Id. <http://mek.oszk.hu/00100/00197/00197.htm>
3. Arisztotelész (1997): Nikomakhoszi etika. Budapest: Európa
4. Camus, Albert: A bukás; Közöny <http://mek.oszk.hu/01400/01478/01478.htm>
5. Störig, Hans-Joachim: A filozófia világtörténete. Budapest: Helikon 1997.

a) TUDÁS

A hallgató megismeri az értékválasztások elméleti hátterét, az erkölcsi ítéletalkotás normáit és szabályait, az életproblémák tágabb kontextusát.

b) KÉPESSÉG

Képes a tudatos értékválasztásra és az értékválasztás formálására a nevelés során. Képes érvek és ellenérvek megfogalmazására etikai problémák megvitatásában, valamint vita vezetésére.

c) ATTITÚD

A nevelőmunkában tudatosan alkalmazza az értékközpontú szemléletet, empatikus, több nézőpontú hozzáállást tanúsít a problémás helyzetek megoldásában és közös feldolgozásában.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Felelősséget vállal a gyermekek erkölcsi neveléséért és értékrendjének pozitív alakításáért. Autonóm és érzékeny, kooperatív módon működik közre a nevelési problémák megoldásában.

A tantárgyelem felelőse

Dr. Lehmann Miklós
egyetemi docens

Tudományos fokozat:

PhD

Tantárgyelem neve:	Erkölcsei elemzések az első hat iskolaévben. Gyermekfilozófia	Kreditértéke:	4
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	50
		gyakorlat (%):	50
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	60		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb: Erkölcsei elemzések tervezése a Nat alapján, modell-foglalkozások végrehajtása, reflexiója a csoportban. Gyermekfilozófiai foglalkozások tervezése és vezetése a csoportban. Erkölcstan órákon való részvétel külső iskolában. A "Tanító az iskolában" gyakorlaton erkölcsi elemzések gyerekekkel - az osztálytanítók iránymutatása szerint.			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: az 1-6. évfolyam erkölcsi elemzéseire, gyermekfilozófiai foglalkozásaihoz terv készítése.			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	5		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	Társadalom és kultúra. A kritikai gondolkodás alapjai		
Tantárgyelem-leírás:			
Cél: az erkölcsi tudatosság fejlesztése; felkészülés a gyerekek kritikai gondolkodásának, erkölcsi ítéletalkotásának, problémaelemzési képességének fejlesztésére, a közösségben folytatott filozófiai beszélgetések módszerének alkalmazására; a társadalmi szolidaritás és a környezetért való felelősség képviselésére. Tananyag: A történetekben rejlő filozófiai problémák felfedezése, közös elemzése, befogadás, újraalkotás, reflexió, kritika, a filozófiai álláspontok tudatosítása a folyamatos reflexió során. Tananyag: A gyermekfilozófia program nemzetközi tapasztalatai, módszereinek alkalmazása a hazai gyakorlatban. Az etika szemléletmódjának jellemzése, az erkölcsi szabályok értelmezési keretei, a társadalmi szabályokban kifejezett értékrend és az egyéni életvezetés összefüggései. A jogelvek és az erkölcsi értékek viszonya. Az értékhierarchiák. Az értékhierarchiák kölcsönviszonya; a tolerancia és határa. Jellemeztes értékrendek, értékhierarchiák az ezredforduló hazai társadalmában. Az erkölcsi ítéletalkotás értelmezése, az erkölcsi felelősség mérlegelése. A szakmai			

etika.

A gyerekekkel folytatott filozófiai, erkölcsi elemzések az első hat évfolyam munkájában - a gyerekcsoport szükségleteinek megfelelő, változatos módszerek alkalmazása, a tanító facilitátori szerepének gyakorlása, - a problémák lezárása helyett az elemzéseket kiteljesítő összegzés. A közös munka értékelésének sajátos formái.

Követelmény: Erkölcsi problémák elemzésének tervezése és vezetése az első hat évfolyamon, gyermekfilozófiai foglalkozások tervezése, a tervezéshez könyvtári források, internetes honlapok, elektronikus adathordozók alkalmas választása, használata.

KÖTELEZŐ IRODALOM

- 1.Heller Ágnes (1994): Általános etika. Cserépfalvi Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 963-8364-35-1
2. Fisher, Robert (2008): Tanítsuk gyermekinket gondolkodni erkölcsről és erényekről. Műszaki Könyvkiadó, Budapest. ISBN: 9632087291
- 3.Lipman, Matthew (2000): Pixi. Gyermekek filozófiája. Krónika Nova, Budapest. ISBN: 963 9128 47 8
4. Lipman, Matthew (2005): Liza. Beszélgetések az erkölcsről. OKI, Budapest ISBN 963 682 565 3
- 5.Gönczöl Enikő - Kereszty Zsuzsa - Komáság Margó (2016): Jó emberek léteznek, hogyan lehetségesek? Gyakorlati kézikönyv az erkölcsstan oktatásához, 1-8. évf. Iskolafejlesztési Alapítvány, Budapest. ISBN: 978 615 5554 04 9

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Erkölcsstan tankönyvek az 1-4. évfolyam számára. pl. a 2016-os jegyzéken: Fenyődi Andrea et.al: Az én világom. 1-5. Apáczai Kiadó/OFI; Fenyődi Andrea et al: Erkölcsstan 5.; Bodó Márton et al: Erkölcsstan 6. OFI, valamint Gönczöl Enikő – Kereszty Zsuzsa (2013): Én, te, ő. Erkölcsstan. (1-4. évf.) MRO Historia Kiadó, Budapest; Kapai Livia (2013-2014): Útravaló 5. és 6. Mozaik Kiadó. Szeged; továbbá a Nemzeti Pedagógus Kar Etikai Kódexe (2015)
2. 4. Kamarás István (2015): Embertan–erkölcsstan sztori. Pro Pannónia Kiadói Alapítvány, Pécs.ISBN: 9786155553097
3. Lipman, Matthew (2000): A jelentés vizsgálata: kézikönyv a Pixi tanításához. Krónika Nova, Budapest. ISBN: 963-9128-47-3
4. Ridley, Matt (2011): Az erény eredete. Akadémiai Kiadó, Budapest. ISBN: 9789630590716
5. Hankiss Elemér (2002): A Tízparancsolat ma. Helikon, Budapest. ISBN: 9632087291

a) TUDÁS

A hallgató tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek, valamint az értékek történelmi összefüggéseinek terén. Ismeri azokat az etikai elméleteket, amelyekre építve eredményesen fejleszti az első hat iskolaévben a gyerekek erkölcsi ítélőképességét, kritikai gondolkodását. Ismeri az erkölcsi elemzéshez alkalmasan megválasztható módszereket.

b) KÉPESSÉG

Épít a gyerekek előzetes tapasztalataira, cselekvő részvételére, kreativitására, a közös munkát szakszerűen irányítja, elemezi és az erkölcsi kérdések tárgyalása során alapvető nyitottsággal jár el. A gyerekek gondolkodásának fejlődését komplex tevékenységek tervezett kölcsönhatására

alapozva támogatja az önálló véleményalkotást.
Képes a tanítói munkára irányadó etikai és jogi szabályozóknak megfelelően eljárni, a szabályozók változtatásához javaslatokat előterjeszteni.

c) ATTITŰD

Az erkölcsi problémahelyzetek diszkussziójában befogadó szemléletet képvisel, tiszteletben tartva a családok kulturális hagyományait, a gyerekek nyitott gondolkodásának, segítőkészségének fejlődését támogatja, elkötelezett a kultúrák közti kommunikáció előmozdítása iránt. Bátorítja az önálló kezdeményezéseket, támogatja a gyerekközösségek formálódását, együttműködését.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Pedagógusi tevékenysége egészében, így a filozófiai, erkölcsi elemzések során is felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció szolgálatáért.

A tantárgyelem felelőse

Dr. Lehmann Miklós
egyetemi docens

Tudományos fokozat:

PhD

Tantárgyelem neve:	A társadalom megismerésének elméleti és módszertani alapjai. Családszociológia	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb: tematikus prezentációk, non-formális módszerek, csoportmunka			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		kollokvium	

Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további *(sajátos)* módok *(ha vannak)*. Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: kutatási terv bekérése

A tantárgyelem tantervi helye
(hányadik félév):

4

Előtanulmányi feltételek (ha
vannak):

Tantárgyelem-leírás:

A tantárgy felkészít a társadalmi jelenségek értelmezésének és értékelésének a mindennapi gondolkodást meghaladó, kritikai megközelítésére, mely segít megismerni az óvodai munka társadalmi összefüggéseit, hogy a hallgató képes legyen a gyerekek és szüleik szociokulturális háttérét megérteni és tudását inkluzív szemlélettel alkalmazni. További cél a család és az óvoda társadalmi szerepének, funkcióinak megismerése, és többszempontú megközelítés alkalmazása. Emellett a tárgy a társadalomkutatás alapvető módszertani eszközeit és kérdéseit is vizsgálja.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris, Budapest, 2006, ISBN: 9789633898482
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevazetes_a_szociologiaba/index.html
2. Earl Babbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi, Budapest, 2003. , ISBN: 9789635067640
3. Anthony Giddens: Szociológia. Osiris, Budapest, 2008, ISBN: 9789633899847
4. Somlai Péter: Család 2.0 - Együttélési formák a polgári családtól a jelenkorig. Napvilág, Budapest, 2013, ISBN: 9789633381489
5. Somlai Péter: Társas és társadalmi. Napvilág, Budapest, 2008, ISBN: 9789639697287

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Feischmidt Margit (szerk.): Etnicitás – Különbségteremtő társadalom. Gondolat – MTA Kisebbségkutató Intézet, Budapest, 2010. ISBN: 9789636932831
http://www.sulinet.hu/oroksegtar/data/magyarorszag_i_nemzetisegek/romak/etnicitas_kulonbseg_teremto_tarsadalom/
2. Héra Gábor – Ligeti György: Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Osiris. Bp., 2005. ISBN: 9789633897881
3. Krizsán Andrea (szerk.): Partszélről a fősodorba – Gender mainstreaming kézikönyv. Clone Design Kft., Budapest, 2009. ISBN: 978-963-06-7480-5
www.nfu.hu/download/21021/partszelrol_fosodorba.pdf
4. Kovách Imre (szerk.): Társadalmi integráció a jelenkori Magyarországon. Argumentum – MTA TK, Budapest, 2012 ISBN 978-963-446-680-2
5. Pierre Bourdieu: A társadalmi egyenlőtlenségek újratemelődése, Gondolat, 1978. ISBN: 9632806050

a) TUDÁS

Az óvodapedagógusi munka társadalmi összefüggéseinek ismerete.
A gyerekeket, szüleiket és környezetüket érintő társadalmi folyamatok értelmezésére vonatkozó elméleti és módszertani tudás.
A társadalmi egyenlőtlenségek újratemelődéssel, illetve ennek megtörésével kapcsolatos elméleti tudás, az óvoda szerepének ismerete.
A kortárs családformák ismerete.

Értelmezni tudja az óvodai nevelés szociokulturális beágyazottságát, annak hatását a pedagógiai folyamatra.		
b) KÉPESSÉG		
Statisztikai, demográfiai adatok értelmezésének képessége Társadalomismereti és módszertani ismereteit az óvodai nevelés pedagógiai gyakorlatában adaptív módon, a gyermek és a gyermekcsoport életkori jellemzőit, valamint a gyermekek egyéni sajátosságait és szociokulturális beágyazottságait figyelembe véve alkalmazza. A gyerekek szociokulturális környezetének felmérése, megértése Az inkluzív értékek közvetítésének képessége Szakszerű, közérthető és hiteles kommunikációs készség, vitakészség		
c) ATTITÚD		
Személyiségét előítélet-mentesség, tolerancia, szociális érzékenység, segítő attitűd jellemzi, inkluzív és multikulturális szemlélettel rendelkezik, törekszik a kulturális önazonosság megőrzésének, ápolásának elősegítésére és a gyermekközösségbe történő beilleszkedés támogatására Elkötelezettség a különböző szociokulturális háttérű vagy kisebbségi helyzetű gyerekek beilleszkedésének támogatása iránt Nyitottság az újabb hazai és nemzetközi neveléstudományi kutatási eredmények, a módszertani innovációk és az információs és kommunikációs technológiák kínálta lehetőségek megismerésére és alkalmazására. A nemek közötti egyenlőség értékének képviselője.		
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
A kisebbségi helyzetű gyerekeket támogató légkör kialakításában való részvétel A társadalmi kohézió erősítéséért vállalt felelősség A kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért vállalt felelősség. A nők és más kisebbségek elleni erőszak megelőzéséért, érzékenyítésért vállalt felelősség		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Lehmann Miklós egyetemi docens		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Műveltségterületi szintetizáló szeminárium	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):			
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	50
		gyakorlat (%):	50
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:		
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:		
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	6	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):		
Tantárgyelem-leírás:		
A szeminárium a különböző társadalomtudományi kurzusok anyagát szintetizálja és integrálja. Áttekinti a pedagógusi hivatás gyakorlásához szükséges társadalomtudományi ismereteket, azok nevelési-oktatási vonatkozásait, valamint az elméleti tudás gyakorlati alkalmazásának aspektusait a mindennapi tanítói gyakorlatban. Felkészíti a hallgatókat az Ember és társadalom művelődésterületi szigorlatra. Irodalmát a korábbi kurzusok anyaga adja.		
a) TUDÁS		
A hallgatók elsajátítják a pedagógiai hivatáshoz szükséges társadalomtudományi ismereteket, rendelkeznek a művelődésterületi szigorlat sikeres teljesítéséhez szükséges tudással.		
b) KÉPESSÉG		
Képesek a pedagógiai kérdések és problémák társadalomtudományi elemzésére, az értékválasztás alakítására az első hat iskolai évfolyamon.		
c) ATTITŰD		
Értékközpontú szemléletet tanúsítanak a pedagógiai munka során; a társadalmi kontextus és a szélesebb társadalmi összefüggések felől közelítik meg a pedagógiai kérdéseket.		

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
Felelősséget vállalnak a gyermekek értékválasztásának alakításában; autonómiát és kreativitást tanúsítanak az elsajátított ismeretek alkalmazásában.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Lehmann Miklós egyetemi docens		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Társadalom, művelődés, kisebbségek az új- és jelenkori Magyarországon	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok, jellemzők (<i>ha vannak</i>). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (<i>sajátos</i>) módok (<i>ha vannak</i>). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: egyéni vagy csoportos feladat és dolgoztatás			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	6		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	–		
Tantárgyelem-leírás:			
A tantárgy célja a közelmúlt (20–21. század) megbízható, tárgyyszerű ismeretére, jellemző narratíváira, az órák során formált szakszerű történeti szemléletre alapozva annak gyakorlása, hogy a hallgatók a konstruktív problémamegoldás szándékával, az alapvető értékeket tiszteletben tartva közelítsenek napjaink társadalmi problémáihoz. Fejlesztani kívánjuk önálló forráskereső és -feldolgozó képességüket, segítve a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek, adatsorok, diagramok megértését, önálló, kritikai értelmezését. A hallgatók megismerkednek az emberi és polgári jogokra vonatkozó elképzelések alakulásával			

Európában és Magyarországon; hazánk népességének alakulásával és demográfiai sajátosságaival; a hazai gazdaság, társadalom, foglalkoztatási és jövedelmi viszonyok és településszerkezet néhány jellemzőjével, továbbá ezek hatásával egészségi állapotunk és várható élettartamunk alakulására; a magyar társadalom iskolázási és iskolázottsági mutatóival, kulturális fogyasztásának trendjeivel; lakosságunk nemzetiségi, vallási összetételének változásaival, az állam és az egyházak viszonyának alakulásával; a hazánkban élő nemzetiségek, kisebbségek jogi, kulturális, szociális helyzetével.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris, Budapest, 2010. ISBN: 978 963 276 179 4
2. Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig. Osiris, Budapest, 2006. ISBN: 978 963 389 389 0
3. Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Osiris, Budapest, 2005. ISBN: 963 389 813 7
4. Dupcsik Csaba: A magyarországi cigányság története. Budapest, Osiris, 2009. ISBN: 978 963 276 035 3
5. Gyurgyák János: A zsidókérdés Magyarországon. Budapest, Osiris, 2001. ISBN: 978 963 389 027 1

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Valuch Tibor: A jelenkori magyar társadalom. Budapest, Osiris, 2015. ISBN: 978 963 276 254 8
2. Magyarország a XX. században. Szerk.: Kollega Tarsoly István.
<http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/1353.html> (letöltés ideje: 2017. febr. 12.)
3. Valuch Tibor: Magyar hétköznapiak. Fejezetek a mindennapi élet történetéből Magyarországon a második világháborútól napjainkig. Budapest, Napvilág Kiadó, 2013. ISBN: 978 963 338 306 3
4. Magyar történeti szöveggyűjtemény 1914–1999. I–II. Szerk.: Romsics Ignác. Budapest, Osiris, 2000. ISBN: 963 379 782 9
5. Gyurgyák János: Magyarország története képekben, I–III. Budapest, Osiris Kiadó, 2008. ISBN: 978 963 389 978 6

a) TUDÁS

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

b) KÉPESSÉG

A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.

c) ATTITÚD

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteltetésben tartására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Gilányi Magdolna egyetemi adjunktus		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Társadalom, művelődés, kisebbségek az új- és jelenkori Magyarországon	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		előadás	
óraszám, az adott félévben:	45		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok, jellemzők <i>(ha vannak)</i> . Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):			
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok <i>(ha vannak)</i> . Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: egyéni vagy csoportos feladat és dolgozatírás			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	7		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás:			
A tantárgy célja a közelmúlt (20–21. század) megbízható, tárgyyszerű ismeretére, jellemző narratíváira, az órák során formált szakszerű történeti szemléletre alapozva annak gyakorlása, hogy a hallgatók a konstruktív problémamegoldás szándékával, az alapvető értékeket tiszteletben			

tartva közelítsenek napjaink társadalmi problémáihoz. Fejleszteni kívánjuk önálló forráskereső és -feldolgozó képességüket, segítve a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek, adatsorok, diagramok megértését, önálló, kritikai értelmezését.

A hallgatók megismerkednek az emberi és polgári jogokra vonatkozó elképzelések alakulásával Európában és Magyarországon; hazánk népességének alakulásával és demográfiai sajátosságaival; a hazai gazdaság, társadalom, foglalkoztatási és jövedelmi viszonyok és településszerkezet néhány jellemzőjével, továbbá ezek hatásával egészségi állapotunk és várható élettartamunk alakulására; a magyar társadalom iskolázási és iskolázottsági mutatóival, kulturális fogyasztásának trendjeivel; lakosságunk nemzetiségi, vallási összetételének változásaival, az állam és az egyházak viszonyának alakulásával; a hazánkban élő nemzetiségek, kisebbségek jogi, kulturális, szociális helyzetével.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Osiris, Budapest, 2010. ISBN: 978 963 276 179 4
2. Gyáni Gábor – Kövér György: Magyarország társadalomtörténete a reformkortól a második világháborúig. Osiris, Budapest, 2006. ISBN: 978 963 389 389 0
3. Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Osiris, Budapest, 2005. ISBN: 963 389 813 7
4. Dupcsik Csaba: A magyarországi cigányság története. Budapest, Osiris, 2009. ISBN: 978 963 276 035 3
5. Gyurgyák János: A zsidókérdés Magyarországon. Budapest, Osiris, 2001. ISBN: 978 963 389 027 1

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Valuch Tibor: A jelenkori magyar társadalom. Budapest, Osiris, 2015. ISBN: 978 963 276 254 8
2. Magyarország a XX. században. Szerk.: Kollega Tarsoly István.
<http://mek.oszk.hu/02100/02185/html/1353.html> (letöltés ideje: 2017. febr. 12.)
3. Valuch Tibor: Magyar hétköznapiak. Fejezetek a mindennapi élet történetéből Magyarországon a második világháborútól napjainkig. Budapest, Napvilág Kiadó, 2013. ISBN: 978 963 338 306 3
4. Magyar történeti szöveggyűjtemény 1914–1999. I–II. Szerk.: Romsics Ignác. Budapest, Osiris, 2000. ISBN: 963 379 782 9
5. Gyurgyák János: Magyarország története képekben, I–III. Budapest, Osiris Kiadó, 2008. ISBN: 978 963 389 978 6

a) TUDÁS

Ismeri a tanító munkájának társadalmi-történeti összefüggéseit és jelentőségét, tájékozott az irányadó nemzeti és európai értékek körében.

b) KÉPESSÉG

A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.

c) ATTITÚD		
Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.		
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a kulturális hagyományok ápolásáért, a kultúrák közötti megértés és kommunikáció elősegítéséért.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Gilányi Magdolna egyetemi adjunktus		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Kutatásmódszertan	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb: tematikus prezentációk, non-formális módszerek, csoportmunka			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: kutatási terv bekérése			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	7		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás:			

A tantárgy a társadalmi jelenségek értelmezésének és értékelésének a mindennapi gondolkodást meghaladó, kritikai megközelítését gyakoroltatja, elsősorban a médiumok társadalmi jelenségeket bemutató közléseinek kutatási adatokkal, dokumentumokkal, elemzésekkel való összevetése által. A tárgy célja emellett a gyerekekkel végzett kutatások módszertani és etikai szabályainak megismertetése.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Andorka Rudolf: Bevezetés a szociológiába. Osiris, Budapest, 2006, ISBN: 9789633898482
http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_520_bevezetes_a_szociologiaba/index.html
2. Earl Babbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi, Budapest, 2003. ISBN: 9789635067640
3. Héra Gábor – Ligeti György: Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Osiris. Bp., 2005. ISBN: 9789633897882
4. Koltai Júlia, Sik Endre, Simonovits Bori: A kvanti-kvali áldilemmán túl. Szociológiai Szemle 25(2): 31–49. ISSN: 1216-2051 http://www.szociologia.hu/dynamic/koltai_sik_simonovits.pdf
5. Szabó Ákos: Adalékok a gyerekkutatások módszertanához. In: Kapocs 2011/4. , ISSN: 1589-8814 http://ncsszi.hu/kapocs-folyoirat-1_12/kapocs-2011-2_65/kapocs-x.-evf.-4.-szam-%2851%29-4_318

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Balogh Anikó, Simon Dávid: Nehezen körülhatárolható társadalmi csoportok kutatása. ELTE TÁTK, 2011.
2. Anthony Giddens: Szociológia. Osiris, Budapest, 2008. ISBN: 9789633899847
3. Antro-pólus 2016/1, http://tatk.elte.hu/file/antropolus_2016_01_etikak-20170.pdf
4. Feischmidt Margit - Kovács Éva (szerk., 2006): Kvalitatív módszerek az empirikus társadalom- és kultúrakutatásban. Budapest-Debrecen: PTE BTK Kommunikációs Tanszék.
http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszett/mmi.elte.hu/szabadbolcseszett/index4b47.html?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=53
5. Letenyei László: Településkutatás I-II. TeTT könyvek , Budapest, 2004, 2006, 2008.
ISBN: 963-0606-24-0, ISBN: 963-0606-25-9.
http://www.tettconsult.eu/new/szoveges_hm/telepkutatas.htm

a) TUDÁS

A társadalomkutatás módszertani alapjainak ismerete.
A statisztikai reprezentativitás és az általánosíthatóság körülményeinek ismerete
A gyerekkutatások etikai szabályainak ismerete.
A hétköznapi gondolkodás fenomenológiai megközelítésének ismerete.

b) KÉPESSÉG

Kvantitatív adatfelvételek eredményeinek értelmezésének képessége
Kutatások megtervezése és elvégzése
Kutatási eredmények szóbeli és írásbeli prezentálása

c) ATTITŰD		
Forráskritikus attitűd A kutatások etikai szabályainak szem előtt tartása. Társadalmi problémák iránti érdeklődés		
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG		
Az iskolában végzett kutatások szakmaiságának ellenőrzéséért vállalt felelősség A gyerekek körében végzett kutatások szakmaiságáért és etikusságáért vállalt felelősség.		
A tantárgyelem felelőse		
Dr. Lehmann Miklós egyetemi docens		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Filmek a tanítás gyakorlatában	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	választható		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	60
		gyakorlat (%):	40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):		szeminárium	
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok, jellemzők <i>(ha vannak)</i> . Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb:			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):		gyakorlati jegy	
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további <i>(sajátos)</i> módok <i>(ha vannak)</i> . Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése: egyéni vagy csoportos feladat és dolgozatírás			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	8		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			

Tantárgyelem-leírás:

A tantárgy célja a hallgatók felkészítése a film (oktató-, dokumentum- és játékfilm) mint audiovizuális szemléltető eszköz felhasználására az ember és társadalom műveltségi terület 5–6. osztályos tanítása során.

A hallgatók a félév során a filmmel mint az oktatásban használt egyik eszközzel ismerkednek meg. Betekintést kapnak a filmtörténet egyes fejezeteibe az első mozgóképektől a legfejlettebb számítógépes technológiával készített filmekig; megismerkednek az oktató-, dokumentum- és játékfilmek sajátosságaival; továbbá olyan, a magyar és az egyetemes történelem egyes korszakairól szóló filmeket tekintenek meg és dolgoznak fel, amelyeket tanítói pályájuk során az ember és társadalom műveltségterület tartalmainak közvetítéséhez fel tudnak használni.

A tantárgy célja a hallgatók felkészítése a film (oktató-, dokumentum- és játékfilm) mint audiovizuális szemléltető eszköz felhasználására az ember és társadalom műveltségi terület 5–6. osztályos tanítása során.

A hallgatók a félév során a filmmel mint az oktatásban használt egyik eszközzel ismerkednek meg. Betekintést kapnak a filmtörténet egyes fejezeteibe az első mozgóképektől a legfejlettebb számítógépes technológiával készített filmekig; megismerkednek az oktató-, dokumentum- és játékfilmek sajátosságaival; továbbá olyan, a magyar és az egyetemes történelem egyes korszakairól szóló filmeket tekintenek meg és dolgoznak fel, amelyeket tanítói pályájuk során az ember és társadalom műveltségterület tartalmainak közvetítéséhez fel tudnak használni.

A tantárgy célja a hallgatók felkészítése a film (oktató-, dokumentum- és játékfilm) mint audiovizuális szemléltető eszköz felhasználására az ember és társadalom műveltségi terület 5–6. osztályos tanítása során.

A hallgatók a félév során a filmmel mint az oktatásban használt egyik eszközzel ismerkednek meg. Betekintést kapnak a filmtörténet egyes fejezeteibe az első mozgóképektől a legfejlettebb számítógépes technológiával készített filmekig; megismerkednek az oktató-, dokumentum- és játékfilmek sajátosságaival; továbbá olyan, a magyar és az egyetemes történelem egyes korszakairól szóló filmeket tekintenek meg és dolgoznak fel, amelyeket tanítói pályájuk során az ember és társadalom műveltségterület tartalmainak közvetítéséhez fel tudnak használni.

KÖTELEZŐ IRODALOM

1. Varga Emese: Történelmi játékfilmek a történelemtanításban. I–II. In: Történelemtanítás. Online történelemdidaktikai folyóirat. XLVIII. (Új folyam IV.) évf. (2013) 2. sz.
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2013/07/varga-emese-tortenelmi-jatekfilmek-a-tortenelemtanitasban-04-02-07/> (letöltés ideje: 2017. febr. 19.) és XLIX. (Új folyam V.) évf. (2014) 1. sz.
<http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2014/04/varga-emese-tortenelmi-jatekfilmek-a-tortenelemtanitasban-ii-05-01-06/> (letöltés ideje: 2017. febr. 19.)
2. Vajda Barnabás: Dokumentumfilm a történelem oktatásában. In: Iskolakultúra 19. évf. (2009) 7–8. sz. 151–152.
<http://www.iskolakultura.hu/ikultura-folyoirat/documents/2009/2009-7-8.pdf> (letöltés ideje: 2017. febr. 19.)
3. Kovács András Bálint: A játékfilm esete a dokumentumfilmmel. In: Filmvilág, 36. évf. (1993) 12. sz.
4. Balogh Gyöngyi – Gyürey Vera – Honffy Pál: A magyar játékfilm története a kezdetektől 1990-ig. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, 2004. ISBN: 978 963 162 990 3
5. Muhi Klára – Pápai Zolt – Varró Attila – Vidovszky György: Film- és médiafogalmak kisszótára A-ZS Budapest, Korona Kiadó, 2002. ISBN: 963 937 600 0

AJÁNLOTT IRODALOM

1. Csepela Jánosné – Horváth Péter – Katona András – Nagyajtai Anna: A történelemtanítás gyakorlata. Tantárgy-pedagógiai tankönyv. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2003. ISBN: 978 963 194 622 2
2. Új Oxford Filmenciklopédia: A világ filmtörténetének kézikönyve. Szerk.: Nowell-Smith, Geoffrey. [Ford.: Bodnár Dániel – Bognár Tünde – Bori Erzsébet és tsai] Budapest, Glória Kiadó, 2003. ISBN: 963 928 371 1
3. Marx József. A kétdimenziós ember. A játékfilm dramaturgiája. Budapest, Vince Kiadó, 2003. ISBN: 963 932 383 7
4. Király Jenő: Mágikus mozi. Műfajok, mítoszok és archetípusok a filmkultúrában. Budapest, Korona Kiadó, 1998. ISBN: 963 903 661 7
5. Bíró Yvette: A hetedik művészet. Budapest, Osiris Kiadó, 2003. ISBN: 978 963 389 0

a) TUDÁS

Biztos szakmai ismeretekkel rendelkezik az 1-6. évfolyamon az Ember és társadalom műveltségi területen.

b) KÉPESSÉG

A szakmai-tudományos kritériumokat érvényesítve választja meg a szakirodalmi könyvtári és elektronikus források körét, és munkájában azokat kreatív módon hasznosítja.

c) ATTITŰD

Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

A hatáskörébe tartozó területeken felelősséget vállal a rájuk bízott 6-12 éves gyerekek fejlődéséért, kulcskompetenciáik hatékony megalapozásáért, kibontakoztatásáért. Tevékenysége során inkluzív, befogadó szemléletet képvisel, törekszik a családok kulturális hagyományainak tiszteletben tartására.

A tantárgyelem felelőse

Dr. Gilányi Magdolna egyetemi adjunktus		
Tudományos fokozat:	PhD	

Tantárgyelem neve:	Digitális társadalom és kultúra	Kreditértéke:	2
Tantárgyelem besorolása (kötelező, választható):	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":	elmélet (%):		60
	gyakorlat (%):		40
A tanóra típusa (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció):	szeminárium		
óraszám, az adott félévben:	30		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak). Például: szerepjáték, esetismertetések, tematikus prezentációk stb: tematikus prezentációk			
A számonkérés módja (kollokvium, gyakorlati jegy, aláírás, minősítés, szigorlat):	gyakorlati jegy		
Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak). Például: esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, szervezési tervek stb. bekérése:			
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	8		
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):			
Tantárgyelem-leírás:			
A kurzus bemutatja a digitális környezet meghatározó elemeit és az információs társadalom sajátosságait. Megismertet a digitális környezetből adódó pedagógiai, valamint tágabb értelemben társadalmi és kulturális problémákkal, azok kezelésével, és a digitális környezetben felnövekvő gyermekek speciális nevelési követelményeivel. A hallgatók képet kapnak a számítástechnika általános jelenlétéről társas interakciókban és a társadalmi folyamatokban, és elmélyítik ismereteiket a kultúráközvetítés meghatározó módjaiban a digitális környezet körülményei között. A kurzus áttekintést nyújt az információszerzés és az információ előállításának, a tudás kialakításának-konstrukciójának a digitális környezetben jellemző, társas kooperáción alapuló folyamatairól, valamint a hálózatos társadalmi és közösségi struktúra sajátosságairól, a hálózatos kooperáció jellegzetességeiről.			
KÖTELEZŐ IRODALOM			
1. Prievara Tibor (2015): A 21. századi tanár. Budapest: Neteducatio 2. Castells, Manuel (2005 [1996]) Az információ kora: Gazdaság, társadalom és kultúra I. kötet: A hálózati társadalom kialakulása, Gondolat - Infonia, Budapest 3. Barabási Albert-László (2008): Behálózva. A hálózatok új tudománya. Budapest: Helikon 4. Csepeli György, Prázsák Gergő (2010) Örök visszatérés? Társadalom az információs korban. Budapest, Jósöveg 5. Benedek András (szerk.) (2012) Digitális pedagógia 2.0. Budapest, Typotex http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/2011-0023_DP/adatok.html			

AJÁNLOTT IRODALOM
1. Castells, Manuel (2006 [1997]): Az információ kora: Gazdaság, társadalom és kultúra II. kötet: Az identitás hatalma, Gondolat-Infonia, Budapest 2. Pintér Róbert (szerk.) (2007) Az információs társadalom. Gondolat-Új Mandátum, Budapest 3. Balázs Géza (2015): "Netfolklór – Intermedialitás és terjedés", Replika 90-91. 171-185. 4. Glózer Rita (2015): "Internetes paródiavideók és ifjúsági médiahasználat", Replika 90-91. 117-139. 5. Lehmann Miklós (2017): A digitális elme. Hálózat és pedagógia. Budapest: ELTE TÓK
a) TUDÁS
A hallgatók megismerik a digitális társadalom és kultúra jellemzőit, valamint azok kapcsolatát a pedagógiai feladatokkal. Rendelkeznek a digitális környezetben felnövekvő gyermekek oktatására vonatkozó speciális tudással.
b) KÉPESSÉG
A hallgatók képesek a digitális környezetből adódó pedagógiai, és szocializációs problémák kezelésére, a digitális eszközök és alkalmazások beemelésére a nevelési feladatokba.
c) ATTITÚD
A pedagógiai tevékenységbe tudatosan integrálja a digitális eszközöket és közösségi programokat, szemléletében a digitális környezet tudatos és konstruktív alkalmazását képviseli.
d) AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG
Felelősséget vállal a gyermekek információs műveltségének alakításában, a digitális környezet elemeit pedagógiai célok mentén, kreatív és autonóm módon használja.
A tantárgyelem felelőse
Dr. Lehmann Miklós egyetemi docens

Tudományos fokozat:	PhD	
---------------------	-----	--